

Proceedings

ครั้งที่
13th

Nouveau Economy for Human Security

เศรษฐกิจวิถีใหม่เพื่อความมั่นคงของมนุษย์
การประชุมวิชาการระดับชาติ

2 มีนาคม 2566

ร่วมกับ

การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

Sufficiency Economy Philosophy-Based School Administration as Perceived by Teachers under the Krabi Primary Educational Service Area office

สุวิมล หนูวงศ์¹ บุญเลิศ ธานีรัตน์² ปันตดา จิตคง^{*3} และอัจฉรา ธรรมมาภรณ์⁴

Suwimol Nuwong¹ Boonlert Taneerat² Panatda Jitkong^{*3} and Achara Thummarporn⁴

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้¹

Master degree student, Master of Education Program in Education Administration, Southern College of Technology¹

ดร.ประจำหลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้²

Dr. Faculty member of Education Program in Educational Administration, Southern College of Technology²

อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้^{*3}

Faculty member of Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Southern College of Technology^{*3}

รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้⁴

Associate Professor Dr., Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Southern College of Technology⁴

*Corresponding author, e-mail panatda.2246@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรเพศ วุฒิทางการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน เพศผู้บริหารและวิทยฐานะผู้บริหาร และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 335 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งหมด .726 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบพหุคูณโดยวิธี LSD

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.16, S.D. = .76$) 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของครูตามตัวแปรเพศ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรวุฒิทางการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน เพศผู้บริหารและวิทยฐานะผู้บริหารไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนบางแห่งยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ข้อเสนอแนะควรมีการดำเนินการและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This study aimed to investigate sufficiency economy philosophy-based school administration, to compare the sufficiency economy philosophy-based school administration in relevance to teachers' gender, education degree, academic standing, work experience, school size, their administrator's gender and academic standing, and to study problems and suggestions related to sufficiency economy philosophy-based school administration. A sample of 335 teachers under the Krabi Primary Educational Service Area office was obtained by using stratified random sampling based on school size and simple random sampling methods. The research instruments consisted of a questionnaire with the overall reliability coefficient of

.726. The statistics used in the analysis comprised mean, standard deviation, One-way ANOVA, and the least significant difference (LSD) test.

The findings revealed that 1) The overall sufficiency economy philosophy-based school administration was found at a good level, ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .76) 2) The comparison results of the sufficiency economy philosophy-based school administration as perceived by teachers in relevance to gender had a statistically significant difference at the .05 level. There was no difference found in relevance to teachers' education degree, academic standing, work experience, school size, their administrator's gender and academic standing. And 3) The investigation of problems and suggestion showed that some schools had imprecise action plans. Thus, it was suggested that the follow-up should be performed consistently.

Keyword: School Administration, Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลและลึกซึ้งยิ่งกว่านักพัฒนา หรือนักวิชาการใด ๆ จะมีสติเสมอเหมือนได้ตั้งพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาที่ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนบนหลักแนวคิดที่ตนเอง เพื่อให้เกิดความพอมีพอใช้ และมีความสุข โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผลการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาที่สมดุล ก้าวหน้าไปอย่างสมดุล ในแต่ละขั้นตอนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา และการมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นกรอบในการคิด และการกระทำสามารถประยุกต์ใช้ในทุกมิติ ทุกภาคส่วน และทุกด้านของการพัฒนาเพื่อสังคมส่วนรวมได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเจริญก้าวหน้าไปพร้อมกันอย่างมั่นคงและยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

เนื่องจากในปัจจุบันในประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้เกิดการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่เข้มข้นมากขึ้น ทำให้ต้องมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมากแต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญญาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพและมีความเหลื่อมล้ำสูง ที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ร่อยหรอหรือเสื่อมโทรมอย่างสมบูรณ์ซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการและประชาชน ที่ผ่านมา การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ จากวิทยุโทรทัศน์แม้ว่าจะมีประสิทธิภาพในการสื่อสารอยู่บ้าง แต่หากมองโดยภาพแท้จริง ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมาก โดยเฉพาะแต่ประชาชนที่ยังขาดองค์ความรู้ในส่วนของข้าราชการที่ปฏิบัติงานก็ยังมีความรู้ในประเด็นดังกล่าวไม่มากนักทำให้ตกอยู่ในสภาพของการทำงานไม่เข้าใจบริบท การขับเคลื่อนการพัฒนาไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็ยิ่งยากขึ้นไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการเพิ่มความรู้ให้กับประชาชนและผู้ทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศจะต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในยุคสังคมไทย 4.0 อาจจะเป็นคำตอบสุดท้ายที่ประเทศกำลังพัฒนาจะต้องรับฟังและช่วยกันผลักดันแนวคิดไปสู่ภาคปฏิบัติที่ลดการบริโภคให้น้อยลงที่สุด ซึ่งการก้าวเข้าสู่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นแรงเสริมให้ประเทศก้าวไปสู่การพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์แบบมากที่สุดด้วยคำว่าประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างภาคภูมิใจ ที่สามารถอยู่ร่วมกันธรรมชาติที่ควรจะเป็นมากกว่าใช้ทุนในการขนทรัพยากรมากมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ที่ไร้ขีดจำกัดของความต้องการ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า สิ่งประเทศไทยควรตระหนักและให้ความสำคัญจะอยู่ที่ประเด็นเหล่านี้ คือ การเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้กับข้าราชการและประชาชน การกำหนดระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพและเคร่งครัดให้มากที่สุด การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชนและความเข้มแข็ง

ในชุมชนได้อย่างอิสระ การพัฒนาศักยภาพภาคเกษตรกรรมให้มีคุณภาพเทียบเท่าภาคเอกชนขนาดใหญ่ (ประยูร ธมฺมจิตโต, 2561)

ดังนั้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สำหรับเด็กไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพสมดุลและอย่างยั่งยืน จึงต้องทำความเข้าใจให้ทุกคนเห็นคุณค่าและน้อมนำสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามพระราชปณิธานและพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้แก่พสกนิกรชาวไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับศูนย์สถานศึกษาพอเพียงมูลนิธิยุวสถิรคุณได้ส่งเสริม สนับสนุนและประเมินสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เพื่อประกาศเป็นสถานศึกษาพอเพียงมาตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษามีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงพระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับพวงชนชาวไทยทุกคน และตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยอยู่ในขณะนี้ ซึ่งได้แก่ ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษา ดังที่กล่าวมาแล้วและสถานศึกษาก็เป็นหน่วยงานสำคัญที่จะต้องน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดกระบี่ เพื่อนำผลการศึกษาไปขยายผลสู่การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรมมีคุณภาพและยั่งยืนในทุกสถานศึกษาของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามตัวแปร เพศ วุฒิต่างทางการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน เพศผู้บริหาร และวิทยฐานะผู้บริหาร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

วิธีการวิจัย

การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้วยระบบ Google Forms

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,415 คน จาก 210 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่, 2564) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำนวน 335 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียนพร้อมทั้งหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งค้นคว้าข้อมูลและพัฒนาแบบสอบถามขึ้นจากเอกสารทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำถามจะเป็นลักษณะให้เลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้สอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ โดยข้อความคำถามเป็นลักษณะให้เลือกตอบ 5 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับความคิดเห็น ดังนี้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 ระดับควรปรับปรุง และค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 ระดับควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (Best, 1997) และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ทุกข้อคำถาม เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีคุณสมบัติเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้น นำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บ ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) ซึ่งเป็นการหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากการวิจัย และทดสอบ สมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบพหุคูณ โดยวิธี LSD เพื่อหาที่คะแนนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีวิทยฐานะ เป็นครูผู้ช่วยหรือครูที่ไม่มีวิทยฐานะ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี ทำงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหาร สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีวิทยฐานะระดับผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ หรือสูงกว่า สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับดีเช่นเดียวกัน เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน โดยจำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .77) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดโครงการหรือกิจกรรม ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน การดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน และการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามผลโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณา การหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การจัดหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และการจัดแสดง เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การผลิตใช้ และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดทำแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง” และการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาโรงเรียน ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคม หรือ สิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของโรงเรียน รองลงมา คือ การติดตามผลการดำเนินโครงการและกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดโครงการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามเพศ วุฒิต่างการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน เพศผู้บริหาร และวิทยฐานะผู้บริหาร

2.1 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวม ครูเพศชายมีทัศนคติต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าครูเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน ด้านการบริหารจัดการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครูที่มีวิทยฐานะ ต่างกันโดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.5 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียน ต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้าน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครูที่มีเพศผู้บริหารต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.7 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครู ที่มีวิทยฐานะของผู้บริหารต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านมีความแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนบางแห่งยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ข้อเสนอแนะ ควรดำเนินการและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.16$, $S.D. = .76$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง สุภกร หาญสูงเนิน และละออตตา พงษ์ฤกษ์ (2558) เรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพในการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน ภาพรวมระดับการปฏิบัติในโรงเรียนมีสภาพการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย พิชามณัฐ แซ่จัน และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของจักรพรรพ์ วิชาอัครวิทย์ (2561) เรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงสู่โรงเรียนขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารโรงเรียนของโรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก และผู้วิจัยอภิปรายผลรายด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารจัดการโรงเรียน พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = .77) รายชื่ออยู่ในระดับดี 8 ข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน มีการวางแผนการทำงาน มีการอบระยะเวลาที่ชัดเจน มีขั้นตอนกระบวนการทำงานดูแลการทำงานบรรลุเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญของงานให้เหมาะสม ประเมินผลการทำงานเป็นระยะตามเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส พัฒนศิริ และปพนสรร์ค์ โทธิพิทักษ์ (2560) เรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการบริหารจัดการโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาดา สุขสว่าง (2558) เรื่อง การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเรื่อน ยิ้มย่อง (2558) เรื่องการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรี และอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบริหารจัดการโรงเรียน

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = .76) เพราะโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนที่บูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส พัฒนศิริ และปพนสรร์ค์ โทธิพิทักษ์ (2560) เรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวัติ พันผาสุก (2562) เรื่อง การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียนขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านเมืองคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .73) เพราะโรงเรียนได้มีแผนงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักวางแผนชีวิตของตนเอง มีกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีชุมชนฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง แบ่งเป็นฐานความรู้ และฐานการปฏิบัติ หลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติแล้วจะมีการส่งเสริมกิจกรรมให้นักเรียนมีจิตอาสา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา (2561) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม พบว่า การบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายชื่อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีแผนงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักวางแผนชีวิตของตนเอง มีกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์

1.4 การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ในด้านการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = .76) เพราะโรงเรียนมีโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามและประเมินผล และนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง สุภกร หาญสูงเนิน และ

ละอิตา พงษ์ฤทธิศน์ (2558) เรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 ด้านพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนโดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ติดตามและประเมินผลและนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากร

2. เปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามตัวแปรเพศ วุฒิต่างการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน เพศผู้บริหาร และวิทยฐานะผู้บริหารปรากฏดังนี้

2.1 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน จะมีการบริหารจัดการครูเพศชายจะสูงกว่าครูเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิ บุญหนัก (2565) เรื่อง การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดเลย ในภาพรวมแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา (2561) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม แตกต่างกัน

2.2 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรวุฒิต่างการศึกษาของครูในโรงเรียน พบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน โดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ บุญหนัก (2565) เรื่อง การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2558) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิต่างกันในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทองมีความคิดเห็นว่าการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีความสำคัญที่สุดเนื่องจากหน้าที่หลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารหัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน และครูอาจารย์ที่มีหน้าที่ในการสอน และสนับสนุนการสอนจึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรวิทยฐานะของครูในโรงเรียน พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ บุญหนัก (2565) เรื่อง การบริหาร

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพิจารณาขอบหมายงานโดยยึดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนสามารถศึกษาและนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ ทำให้บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2558) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง มีความคิดเห็นว่าการบริหารโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นบุคลากร ในโรงเรียนผู้บริหารระดับสูงและผู้ปกครองต้องร่วมมือกันผนึกกำลังอย่างมั่นคง และมีความตั้งใจแน่วแน่จึงทำให้มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

2.5 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชามญฺร์ แซ่จั้น และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีขนาด ของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหาร วิทยาลัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การบริหาร วิทยาลัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับ ใหญ่พิเศษจะมีความพร้อมในหลายด้านทั้งบุคลากร งบประมาณ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.6 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรเพศผู้บริหาร ในโรงเรียน พบว่า ครูที่มีผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2558) เรื่อง การบริหาร วิทยาลัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหาร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.7 การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู ตามตัวแปรวิทยฐานะผู้บริหาร ในโรงเรียน พบว่า ครูที่มีผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริหารโรงเรียน โดยผู้อำนวยการชำนาญการสูงกว่าผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษหรือสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2558) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามวิทยฐานะในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน คือ โรงเรียนควรมีการดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง

และควรมีความเข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจะได้มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ (2560) เรื่อง การบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ควรมีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ อย่างเหมาะสม และมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

สรุป

จากการศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามทัศนะของครู พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อาทิเช่น การจัดทำแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียน อยู่อย่างพอเพียง และการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียนบูรณาการ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับอย่างต่อเนื่องมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและ ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้บุคลากรทุกระดับ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการบริหารโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์และความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรมีการติดตามผลโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการผลิต การใช้ และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาโรงเรียน ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน ควรมีการจัดโครงการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารหลักโรงเรียนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลาง การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินักกิจกรรมพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ:
- จักรปรุพท์ วิชาอัครวิทย์. (2561). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จุฑามาส พัฒนศิริ และปพนสรร์ค์ โพธิพิทักษ์. (2560). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ประวัตติ พันผาสุก. (2562). *การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านเมืองคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคนิคการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ประยูร ธมมจิตโต. (2561, พฤษภาคม – สิงหาคม). ทศวรรษกับทิศทางการพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี. *มจร. พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 3(2), 75-89.

ปรียาดา สุขสว่าง. (2558). *การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ขอนแก่น.

พิชญาดา สิงห์เลิศ. (2560). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี.

พิชามณัฐ แซ่จัน และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2560). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต: กรุงเทพฯ.

พินิจ เครือเหล่า. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศิลปากร: นครปฐม.

รัตนา หลวงกลาง สุภกร หาญสูงเนิน และละออตา พงษ์ฤทธิชัย. (2558). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาสารคาม.

ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2558). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น: ขอนแก่น.

สุพรรณณี บุญหนัก. (2565). *การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีลานชา: เชียงใหม่.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2564). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2564*. กระบี่: กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลและเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)*. ม.ป.ท.: กรุงเทพฯ.

Best, J. W., & Kahn, J. V. (1997). *Research in Education*. New Delhi: Prentice Hall.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.

Likert, R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York: McGraw-Hill.